

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 519/2012-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. novembra 2012 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. K. D., D., zastúpeného advokátom JUDr. J. G., T., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a základného práva podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 8 CoP 39/2012-784 z 31. júla 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. K. D. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. októbra 2012 doručená sťažnosť Ing. K. D., D. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a základného práva podľa čl. 36 ods. 1 Listiny

základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) rozsudkom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) č. k. 8 CoP 39/2012-784 z 31. júla 2012.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Martin pod č. k. 12 P 130/02-738 zo 16. februára 2012 v časti týkajúcej sa výšky výživného bola určená výška výživného pre sťažovateľa v období od 1. septembra 2002 do 8. marca 2007 vo výške 500 €. Krajský súd tento rozsudok v dôsledku jeho odvolania potvrdil ako správny.

Sťažovateľ tvrdil, že napadnutý rozsudok krajského súdu je arbitrárny, pretože nevychádzal zo všetkých rozhodujúcich skutočností, krajský súd sa nezaoberal všeobecnými platnými požiadavkami zákona uplatňovanými v súdnej praxi a rozhodoval len podľa okolností zistených na jeho strane jednostranne. Rozsudok krajského súdu je preto arbitrárny a neobjektívny, preto sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd po prijatí veci na ďalšie konanie vydal tento nález:

„Konaním Krajského súdu v Žiline vo veci sťažovateľa vedenej na Krajskom súde v Žiline pod č. k. 8 CoP/39/2012-784, v súvislosti s rozhodnutím Krajského súdu v Žiline č. k. 8 CoP/39/2012-784 zo dňa 31.7.2012, došlo k porušeniu ústavného práva sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a k porušeniu ústavného práva na spravodlivé súdne konanie (aj porušenie čl. 8 ods. 2 a 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a najmä článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd vyhlásený pod č. 209/1992 Zb.)

Rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 8 CoP/39/2012-784 zo dňa 31.7.2012 sa zrušuje.“

II.

Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený konať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej

zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene, môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je všeobecné tvrdenie sťažovateľa, že rozsudkom krajského sudu č. k. 8 CoP 39/2012-784 z 31. júla 2012 boli porušené ním označené práva, pretože rozsudok je arbitrárny a nezodpovedajúci realite.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu tohto základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno považovať preto tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

Ústavný súd skúma, či konanie ako celok bolo spravodlivé, a nie je zásadne oprávnený a povinný posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade

a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmavať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu vyvodil (II. ÚS 21/96). Do obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nepatrí právo účastníka vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdov, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (m. m. I. ÚS 97/97), dožadovať sa toho, aby všeobecné súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktoré predkladá účastník konania (m. m. II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03). Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takéhoto výkladu a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách a do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie a rozhodovanie bolo zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

Z obsahu odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu okrem iného vyplýva:

„Vychádzajúc zo skutkového stavu, tak ako bol zistený pred prvostupňovým súdom, bol aj odvolací súd toho názoru, že v čase rozhodnom pre posudzovanie rozsahu vyživovacej povinnosti otca voči maloletému T., boli jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery na takej úrovni, ktorá odôvodňovala stanovenie výživného až v sume 500 eur mesačne. V tomto smere okresný súd vykonal dostatočné dokazovanie a skutkový stav zistil úplne a správne. Vzhľadom k tomu čo v konaní vyšlo najavo a síce s akým vysokým objemom finančných prostriedkov otec dieťaťa disponoval v rokoch 2002 až 2007, ani odvolací súd neuveril obrane otca dieťaťa o neschopnosti platiť súdom určené výživné. Odvolací súd sa nestotožnil ani s argumentáciou odvolateľa, že výživné bolo stanovované za dlhšie časové obdobie, a preto by malo byť určené v rôznej výške, už aj s ohľadom na to, že dieťa rástlo. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že výživné okresný súd určil za obdobie rokov 2002 až 2007, teda v čase kedy dieťa bolo ešte v útľom veku 3 až 8 rokov, v čase, kedy jeho osobnú starostlivosť zabezpečovala jeho matka. S poukazom na uvedené odvolací súd nedospel k záveru že by sa jednalo o taký dlhý časový úsek, pre ktorý by vzhľadom k veku dieťaťa malo byť výživné stanovené v rozdielnej výške. Aj keď neskôr bolo otcovi dieťaťa

určené výživné v oveľa nižšej sume, odvolací súd sa stotožnil s názorom prvostupňového súdu, že za celé posudzované obdobie reálne schopnosti a možnosti otca dieťaťa výživné v sume 500 eur platiť umožňovali, a to aj pri zohľadnení ďalších vyživovacích povinností.“

Podľa názoru ústavného súdu v danom prípade krajský súd v napadnutom rozsudku dostatočne odôvodnil svoje rozhodnutie. Krajský súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k rozhodnutiu. V každom prípade tento postup krajského súdu, vo vzájomnej súvislosti s konaním a rozsudkom okresného súdu, nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny, teda v danom prípade krajský súd neporušil označené základné práva a slobody nesprávnou a svojvoľnou aplikáciou zákonov. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom krajského súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neopodstatnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor krajského súdu svojím vlastným. V konečnom dôsledku však ústavný súd nie je opravným súdom právnych názorov krajského súdu. Ingerencia ústavného súdu do výkonu tejto právomoci krajského súdu je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecných súdov, ktoré sú „pánmi zákonov“, v zmysle citovanej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny názor súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný alebo zjavne neodôvodnený, a tak ústavne nekonformný. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu predmetný právny výklad krajským súdom takéto nedostatky nevykazuje.

Obsahom základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je záruka, že rozhodnutie bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Ústavný súd vo svojej judikatúre tiež konštatoval, že postup súdu vychádzajúci z aplikácie konkrétnej zákonnej procesnoprávnej úpravy nemožno hodnotiť ako nezákonný (I. ÚS 8/96, I. ÚS 6/97).

Ústavný súd nezistil v konaní krajského súdu a jeho rozsudku porušenie práv označených sťažovateľom, preto sťažnosť odmietol po jej predbežnom prerokovaní pre zjavnú neopodstatnenosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. novembra 2012